

Vana-Pärnu Kogukond MTÜ

Iceland _____
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

VANA-PÄRNU LINNAOSA ARENGUKAVA
2024–2034

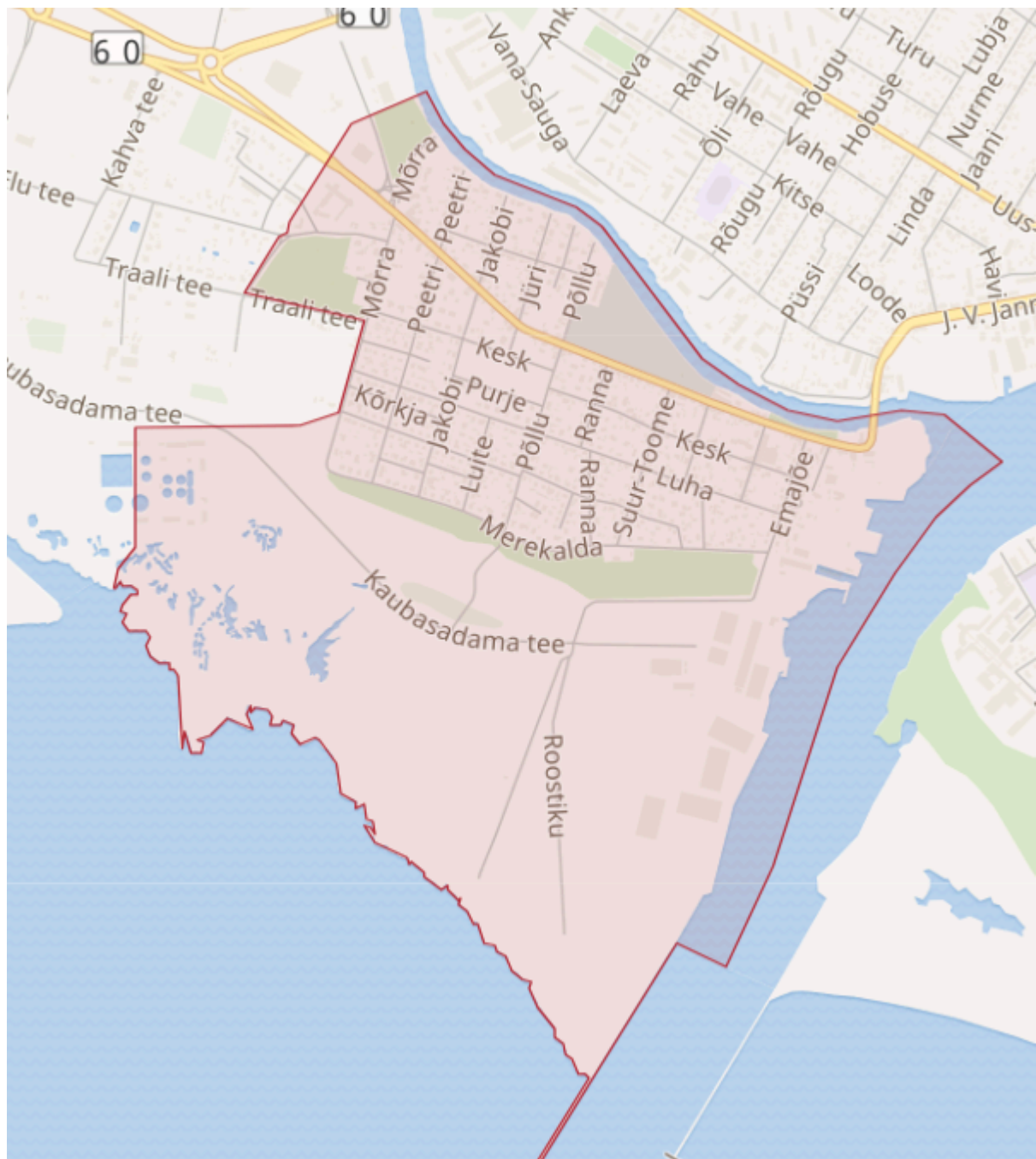
Vana-Pärnu 2024

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. HETKEOLUKORRA ANALÜÜS	5
1.1 Vana-Pärnu tugevused	6
1.2 Vana-Pärnu nõrkused	6
2. VANA-PÄRNU ARENGUEESMÄRGID	7
2.1 Kogukond	8
2.2 Turvalisus	9
2.3 Keskpark	10
KOKKUVÕTE	11

SISSEJUHATUS

Vana-Pärnu on Pärnu kesklinna linnaosa, mis on ääristatud kolmest küljest veekogudega - Läänemeri, Sauga jõgi ja Pärnu jõgi. Vana-Pärnus asub rand, sadam ja kalmistu. Vana-Pärnu linnaosas on 33 tänavat, milleks on: Aeru, Emajõe, Haapsalu maantee, Jakobi, Jüri, Kaluri, Kaubasadama tee, Kesk, Kevade, Kõrkja, Lahe, Landi tee, Luha, Luite, Maarja, Majaka, Mardi, Merekalda, Mõrra, Neeme, Nooda tee, Nurmeotsa tee, Peetri, Purje, Põllu, Ranna, Roo, Roostiku, Soo, Suur-Toome, Tulepaagi tee, Võrgu, Väike-Toome.

Joonis 2. Vana-Pärnu linnaosa (https://et.wikipedia.org/wiki/Vana-P%C3%A4rnu_linnaosa#/map/0)

Vana-Pärnu linnaosas elab umbes 1600 elanikku ning Omniva andmete kohaselt on Vana-Pärnus 548 postkasti, mis tähistab eramute arvu. Vana-Pärnu on valdavas enamuses madalhoonestusega piirkond. Leidub vaid mõningaid üksikuid NSV Liidu ajal kerkinud kõrghooneid, nagu endine jalatsivabrik, Marati hoone ning selle juurde ehitatud ainus Vana-Pärnu kortermaja. Tegemist on rahuliku linnaosaga, kuhu kesklinna kära ei ulatu, kuid siiski on Vana-Pärnu Pärnu kesklinna keskpunktist vaid 3km kaugusel.

Vana-Pärnu linnaosa arengukava on koostatud 2024.a esimeses kvartalis linnaosa elanike poolt. Arengukava on Vana-Pärnu linnaosaseksi (Vana-Pärnu kogukond MTÜ) elanikele järgimiseks oma ühiste tegevuste planeerimisel ja elluviimisel. Arengustrateegia koostamine toimus Vana-Pärnu kogukond MTÜ algatusel projekti „Vana-Pärnu kogukond MTÜ võimekuse ja jätkusuutlikkuse kasvatamine läbi uute kontaktide ja teiste edulugude“ raames. Projekti toetas Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) Aktiivsete Kodanike Fond (Active Citizens Fund, ACF), mida vahendas Eestis Avatud Eesti Fond koostöös Vabatahtlaste Liiduga. Projektijuhtideks Olav Karulin ja Kerli Kutan

1. HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

Vana-Pärnu on läbi aegade olnud kui vaikne eeslinnaosa, kus erilisi sündmusi ei korraldata. Viimastel aastatel on seda tänu aktiivsetele kodanikele muutma hakatud. Alates 2021 aastast korraldatakse Haapsalu mnt 39 hoovis Vana-Pärnu kevadlaata. 2023 aastal toimus esimene Vana-Pärnu perepäev. Alates 2021 aastast arendatakse Kesk 22a platsil vabaaja ja spordiplatsi, kus on ka erinevaid üritusi korraldatud. Kesk 22a platsile ehk teisisõnu Vana-Pärnu Keskparki on juba paigaldatud/ehitatud 2 rannatennise/rannavõrkpalli väljakut, korvpalliväljak, lauatennise laud, treeningvahendid senioritele, discgolfi korvid, rattahoidjad, pargipingid, väljõusaal koos hüppenõoriga hüppamise alaga, madalseikluspark ja *slackline*. Lisaks mainitud uutele rajatistele on Keskpargis ka jalgpalliväljak, mida kohalikud on juba aastakümneid ise korras hoidnud, et kord nädalas seal omavahelisi jalgpallimatše korraldada. Lisaks Keskpargile on Vana-Pärnus Merekalda tn ääres mitu laste mänguväljakut, mis on paigaldatud tänu aktiivsele kohalikule elanikule Naali Liivrannale. Kohalikud elanikud kutsuvad seda parki Naali pargiks, kuigi ametlik nimetus on tal Vana-Pärnu Metsapark.

Tänu kokkuhoidvale kogukonnale on Vana-Pärnu muutunud puhtaks elamurajooniks. Vana-Pärnus on piisavalt palju varjatud metsatukkasid, kuhu kiputi prügi vedama. Tänapäev on olukord muutunud ja prügi enam Vana-Pärnusse maha ei panda. Kord aastas kevadeti koguneb kohalik kogukond „Teeme ära“ raames kokku, et linnaosa prügist puhastada ja Keskpark uueks spordihooajaks ette valmistada. Korjatakse kokku ja põletatakse maha kukkunud oksad, tasandatakse pinda ning korjatakse üles talvega kogunenud prügi. Nendele talgutele on ka Pärnu linn alati õla alla pannud, andes kogukonnale prügikotte ning töökindaid. Hiljem viib ka kokku korjatud prügi oma kuludega ära.

Läbi Vana-Pärnu kulgeb Pärnu linna ametlik rattatee. Selle ülesehitus aga ei ole kõige mugavam ja ohutum ratturite jaoks. Rattatee kulgeb mööda mere poolset Haapsalu maantee jalakäijatele mõeldud tee osa. Majad on tee äärde ehitatud, seega autod, kes mere poolt vahetänavatelt Haapsalu maanteele sõidavad, ei näe, kas rattur on parasjagu tulemas või mitte. Seega peavad ratturid iga ristmiku peal hoo maha võtma, et ohutuses veenduda. Autojuhid peavad vaikselt nurga tagant välja sõitma, et õnnetusi vältida. Lisaks on rattatee poolses osas Siimu sillal trepp ning kitsas ratastele mõeldud kaldtee, kuhu kaks ratast kõrvuti ei mahu. Seega kui kaks vastutulevat ratturit kohtuvad, peab üks neist seisma jääma ja ootama, kuniks kaldtee on tühi, et oma sõitu jätkata.

Vana-Pärnus ei ole linnaosavanemat. Hetkel on linnaosa esindajaks Pärnu linnavalitsuses Olav Karulin, kes on Vana-Pärnu kogukond MTÜ asutaja ning Pärnu linnavolikogu liige alates 2021 aastast. Otsuseid võetakse vastu koos kogukonnaga lähtudes linnaosa ühistest seisukohtadest ja riigi ning kohaliku omavalitsuse õigusaktidest. Koostöö osade linnavalitsuse ametnikega on väga hea, kuid paraku ei pea kõik ametnikud Vana-Pärnu kogukond MTÜ-d veel arvestavaks partneriks.

1.1 Vana-Pärnu tugevused

Arengukava koostajad tõid Vana-Pärnu linnaosa tugevustena välja järgmised näitajad:

- Vana-Pärnu suurim tugevus on kokkuhoidev kogukond.
- Linnaosaselts ühendab ja hoiab koos linnaosa elanikke, viib ellu projekte, vahendab infot linnaosa tegevuste kohta, teavitab Pärnu linna linnaosa probleemidest.
- Toimuvad traditsioonilised sündmused, sh perepäev, kevadlaat, heakorralgud.
- Linnaosa asub vaikses asukohas.
- Linnaosasse kolib järjest enam noori lastega peresid, kes soovivad panustada linnaosa arengusse.
- Koostöö ümberkaudsete ettevõtetega.
- Koostöö osade Pärnu linnavalitsuse ametnikega.

1.2 Vana-Pärnu nõrkused

Vana-Pärnu linnaosa nõrkustena nimetati järgmisi asjaolusid:

- Puudub kogukonnamaja, kus regulaarseid koosolekuid korraldada.
- Puudub ühistranspordiga otseühendus haiglasse.
- Jalgrattatee on ohtlik ja ebamugav.
- Osad tänavad endiselt asfalteerimata.
- Sademevee trass on puudulik, osad hoovid ja teed upuvad suurvee ajal.
- Vana-Pärnu rand on räämas ja Pärnu linn ei hoolitse selle eest.
- Sauga jõe kaldad vajuvad, vajavad kaldakindlustust.
- Puudub koht kultuurisündmuste korraldamiseks, eriti väljaspool suvehooaega.
- Vähe kultuurisündmusi.
- Puudub linnaosa kriisiplaan.

- Puudu avalikud joogivee kohad.
- Naali pargi rajatised vajavad iluravi.
- Puudulik koostöö osade Pärnu linnavalitsuse ametnikega.
- Kogukondlik koostöö vajab veel kohati arendamist.
- Bussipeatuste korrashoid jätab soovida.
- Haapsalu mnt ülekäigurajad võiksid olla paremini valgustatud ja märgistatud.
- Teedemärgistused kulunud.
- Tänavavalgustus on vana ja vajaks vahetust uute LED lampide vastu.
- Merekalda tn kelgumägi korrast ära.

Arengukava koostajad hindasid probleemide omavahelist seotust ning leidsid neli peamist murekohta, mille lahendamine mõjutab kõige tõenäolisemalt teiste puudujääkide leevendumist. Muude probleemide lahendamisele enim mõju avaldavad valdkonnad on:

1. Vana-Pärnu kogukond MTÜ on veel noor ühendus, peab liikmeskonda kasvatama, et suurendada kokkuhoidva kogukonna tunnet.
2. Pärnu linnavalitsuse suhtumine Vana-Pärnu linnaosasse kui tervikusse.
3. Linnaosaelanike ühtsete seisukohtade kujundamine, arvestades erinevaid arvamusi.
4. Linnaosaelanike osalemine kogukonnaelus.

Arvestades Vana-Pärnu linnaosa sisemisi tugevusi ja nõrkusi ning linnaosast sõltumatuid väliseid ohte ja võimalusi, leidsid arengukava koostajad arengueesmärgid järgmiseks viieks-kuueks aastaks linnaosa elu edendamiseks.

2. VANA-PÄRNU ARENGUEESMÄRGID

Aastaks 2030 on Vana-Pärnu linnaosa visiooniks olla selge identiteediga turvaline elupaik ühtsele kogukonnale ning olla Pärnu linna kõige atraktiivsem piirkond elamiseks. Sellest tulenevalt on Vana-Pärnu linnaosal kolm peamist arengueesmärki:

- I. Vana-Pärnu linnaosa elanikud moodustavad ühtse kogukonna, mida esindab Vana-Pärnu kogukond MTÜ linnaosaselts (*Märksõna: kogukond*). Eesmärgini jõudmise tunnused on järgmised:
  - Linnaosa ühistel üritustel ja koosviibimistel osalejate arv on pidevas tõus (2023.a alguse seisuga on meelelahutuslikel sündmustel osalejaid keskmiselt 500, koosolekutel 10–30 inimest).
  - Üks liige igast Vana-Pärnu linnaosa leibkonnast on Vana-Pärnu linnaosaseltsi liige.

- II. Vana-Pärnu linnaosas ja selle ümbruses on eluolu turvalisus tagatud ning liikumine ohutu (Märksõna: turvalisus). Eesmärgini jõudmise tunnused on järgmised:
- Haapsalu maantee jalgrattatee on muudetud turvaliseks (*kasutame Pärnu linna Jalgrattaliikluse strateegia 2030+ võimalusi*).
  - Linnaosas on vähemalt viis avalikku turvakaamerat (*2024.a alguse seisuga ei ole avalikke turvakaameraid, olemas on mõned erakaamerad. Esimesed avalikud kaamerad Keskparki*).
  - Kogukonnaliikmed tunnevad teineteis, läbi selle töötab „Naabri valve“.
- III. Vana-Pärnu Kesk 22a park on Pärnu suurim ja mitmekesiseim spordi ja vabaaja park, mis toimib suveperioodidel kogukonnakeskusena ning ka ümberkaudsete linnaosade tõmbekeskusena (*Märksõna: Keskpark*). Eesmärgini jõudmise tunnusteks on järgmised:
- Projektipõhiselt täielikult valmis ehitatud Keskpark.
  - Keskpargis tegutsevad erinevad trennid, park on avatud koolidele ja lasteaedadele spordipäevade korraldamiseks.
  - Keskpargis on olemas elektri, vee- ja kanalisatsiooni ühendus, töötab avalik WC.

Iga arengueesmärgi all on määratletud tegevussuunad, mille alusel juhendatakse toetusvõimalustest, valla arenguplaanidest ning elanike osalemise aktiivsusest aastatel 2024-2034. Arengusuunad võetakse aluseks linnaosa iga-aastase tegevuskava koostamisel.

2.1 Kogukond

Pidevaks arengusuunaks on suurendada Vana-Pärnu kogukond MTÜ ametlikku liikmeskonda, kaasate Vana-Pärnu linnosa elanikke. Selline ühtne kogukond loob turvalisema elukeskkonna, kus inimesed julgevad oma arvamust väljendada ning koos tegutsedes saavad langetada üksmeelseid otsuseid. Ühtne kogukond areneb läbi koostöö ja ühiste pingutuste. Selleks:

- Korraldatakse linnaosas ja Keskpargis huvitavaid üritusi.
- Keskpargis, mis toimib linnaosakeskusena, pakutakse aktiivsetele inimestele koostegemise ruumi.
- Elanikud suhtlevad oma naabritega aktiivsemalt, edendades naabrivalvet.
- Naabrid tervitavad uusi linnaosaelanikke ja kaasavad nad kogukonna tegemistesse.
- Kohalikesse ettevõtjatesse suhtutakse toetavalt, soodustades ettevõtluse arengut linnaosas ning otsides aktiivselt koostöövõimalusi ettevõtlike inimestega.

Vana-Pärnu kogukond MTÜ (mida edaspidi nimetatakse linnaosaseltsiks), omab ülesannet esindada linnaosa üldisi huvisid, võttes arvesse linnaosa terviklikkust ning seistes linnaosa ja selle elanike huvide eest suhtluses vallavalitsusega. Sellise linnaosakultuuri kujunemiseks:

- Iga Vana-Pärnu linnaosa elanik võtab ühendust oma naabruskonda kolivate (uute) inimestega, tutvustab neile linnaosa, kutsub osalema kogukondlikus tegevuses linnaosaseltsi juures, annab teada info saamise allikatest ning kogukondlikest kokkulepetest turvalisuse küsimustes.

Ühtse linnaosakultuuri soodustamiseks Vana-Pärnu Linnaosaselts:

- Vaatab üle oma juhtimismudeli (vastavuses kehtivate õigusaktidega), linnaosaelanike esindatuse ja juhtkonna valimise süsteemi, eriarvamuste kaasamise otsuste tegemisse, info liikumise teed, elanike tegevusse kaasamise viisid, eestkoste tegevuse.
- Võtab aktiivsemalt kasutusse linnaosa märgi (logo kui bränd) ja teeb selle laiemalt nähtavaks.
- Teeb info oma tegevusest elanikele kättesaadavaks erinevates vormides (sotsiaalmeedia, veebileht, kuulutuste tahvel, infolehed (uutele) linnaosaelanikele).
- Leiab viisid võõrkeelsete linnaosa elanike kaasamiseks.
- Taotleb fondidest täiendavaid vahendeid tegevuste elluviimiseks.
- Teeb ja korraldab koostööd teiste linnaosaseltsidega, naaberlinnaosadega ja kohalike omavalitsustega.

Vana-Pärnu kogukond MTÜ eesmärk on arendada oma linnaosa kaasaegseks ja eelkõige inimsõbraliku elukeskkonnaga asumiks. Linnaosaselts väärtustab iga Vana-Pärnu linnaosa elaniku linnaosa heaks tehtud (vabatahtlikku) tööd.

2.2 Turvalisus

Arengueesmärgina on aastaks 2030 Vana-Pärnu linnaosas ja selle ümbruses eluolu turvalisus tagatud ning liikumine ohutu. Turvalisus sõidu- ja kergliiklusteede ning nende valgustuse kaudu eeldab valla kohalike teede võrgu kava olemasolu, uusarendustega arvestamist ja head koostööd maaomanikega. Sellest lähtuvalt taotleb Vana-Pärnu linnaosa:

- Linnaosasiseste kõikide sõiduteede asfalteerimist, korrashoidu ja valgustamist.
- Linnaosade vaheliste valgustatud kergliiklusteede ohutuks muutmist ja hooldust.
- Linnaosasiseste valgustatud kergliiklusteede ohutuks tegemist ja hooldust.
- Et inimesed järgivad lubatud piirkiiruseid linnaosavaheteedel liikumisel.
- Et Vana-Pärnu linnaosas tegutsevad ühendused ja linnaosaelanikud teevad koostööd Pärnu linnavalitsusega, et paremini korraldada vallasisene ühistransport ning tagada linnaosa terviklik arendamine.
- Vana-Pärnu linnaosa elanikud suhtlevad omavahel, et pakkuda üksteisele küüti samadel aegadel ja marsruutidel liikumisel.
- Linnaosa läbiva Haapsalu maantee lõigu turvalisuse tagamine (nt liikluskaamera ülesseadmine, Politsei- ja Piirivalveametile liiklustalgutel info andmine ohtlikest teelõikudest).
- Kaubasadama tee jalakäijatele ohutumaks.

- Kuritegevuse ennetamiseks vajalike turvasüsteemide (sh elektroonilise valve) loomine.

2.3 Keskpark

Aastaks 2030 on arengueesmärgina Keskpark vastavalt projektile valmis ehitatud ja park on pidevas kasutuses nii koolide, lasteaedade, erinevate trennide kui kogukonna liikmete poolt. Keskpark on Vana-Pärnu linnaosa visiitkaart, mis on tuntud üle Eesti, kui suurim ja mitmekülgseim tasuta tegevuspark Eestis, mis on loodud kogukonna initsiatiivil. Jätkuvad traditsioonilised üritused.

- Keskpark on vastavalt projektile valmis ehitatud.
- Keskpark on suvisel perioodil Vana-Pärnu kogukonnakeskuseks.
- Ümberkaudsed koolid ja lasteaiad kasutavad Keskparki spordipäevade korraldamiseks.
- Jätkuvad lastele tasuta võrkpallitrennid.
- Keskpark on varustatud turvakaameratega.
- Keskpark on suvisel perioodil eelistatuim laste sünnipäevade pidamise koht Pärnus.

KOKKUVÕTE

Arengukava on Vana-Pärnu linnaosaseltsile, Vana-Pärnu linnaosas tegutsevatele ühendustele ja linnaosaelanikele järgimiseks tegevuste planeerimisel ja elluviimisel. Arengukava eesmärkidega seotud tegevused kajastuvad Vana-Pärnu kogukond MTÜ tegevuskavas igal aastal. Nende täitmise kohta annab linnaosaselts aru korraliselt toimuvatel üldkoosolekutel. Arengukava perioodil arvestatakse iga järgmise aasta tegevuskava loomisel eelmistel aastatel saavutatut, muutunud oludest lähtuvaid uuendusi arengukavas ning väliseid võimalusi.

Arengukava täitmine ja eesmärkide saavutus vaadatakse üle igal aastal Vana-Pärnu kogukond MTÜ eestvedamisel Vana-Pärnu linnaosa elanike poolt. Antakse hinnang arengukava aja- ja asjakohasusele ning vajadusel tehakse uuendusi. Arengukava täiendamise, uuendamise ja muutmise kinnitab linnaosa koosolek. Vana-Pärnu linnaosa 2024-2034 aastate arengukava täitmisest ning uutest arenguvajadustest lähtuvalt asutakse uue perioodi arengukava koostama hiljemalt 2033.a teises pooles.